

BIULETYN

RADY DZIELNICY III MIASTA KRAKOWA

PRĄDNIK CZERWONY / OLSZA / RAKOWICE / WIECZYSTA / WIŚNIOWA / UGOREK / AKACJOWA

NR 2/2020 – WRZESIEŃ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

ISSN 1509-1708

Słoneczniki na rondzie Stanisława Barei
Fot. Mateusz Drożdż

RONDO
STANISŁAWA BAREI

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

Duża inwestycja sportowa przy
ul. Ułanów – str. 2

Edukacja i wypoczynek młodzieży
w czasie zarazy – str. 4-5

Na co możemy głosować w Bu-
dżecie Obywatelskim – str. 8-9

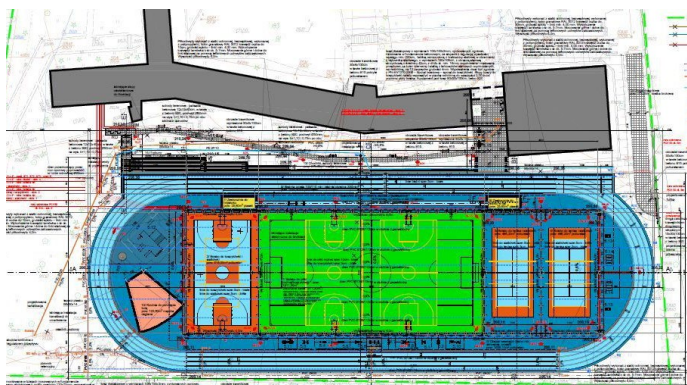
Polub naszą stronę oraz oficjalny profil Dzielnicy III Prądnik Czerwony i bądź zawsze na bieżąco.

www.dzielnica3.krakow.pl

@Rada i Zarząd Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Koparka i spychacz na boisku

Projektowany kompleks sportowy przy Zespole Szkół nr 1. Plan otrzymany z ZIS.

Prace na dawnych boiskach. Fot. Mateusz Drożdż

O nowy kompleks sportowy, który właśnie jest budowany na Wieczystej, pytamy Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa Dominika Jaśkowca.

Panie Przewodniczący, przy Zespole Szkół nr 1 przy ul. Ułanów koparka i spychacz niwelują teren boisk sportowych. Co tam powstanie?

Nowy kompleks sportowo-rekreacyjny: bieżnia okrężna, bieżnia prosta, boiska wielofunkcyjne, rozbieg do skoku w dal wraz z zeskoczną, rzutnia do pchnięcia kulą, siłownia na wolnym powietrzu i trybuna. Ponadto prowadzone będą prace oświetleniowe terenu, instalacja monitoringu oraz powstaną obiekty małej architektury.

Jest to kolejna Pana inicjatywa, do której udało się Panu przekonać władze miasta i Radę Miasta Krakowa. Nie jest ona tania, bo koszty sięgają kilku milionów złotych. Pewnie nie było to łatwe zadanie, zwłaszcza w czasach pandemii?

Utrzymanie programu inwestycji w Krakowie w tym trudnym okresie jest bardzo potrzebne. Inwestycje zapewniają miejsca pracy, utrzymują koniunkturę gospodarczą, przeciwdziałają recesji, będącej skutkiem rządowego lockdownu. Oczywiście realizacja inwestycji jest o tyle trudniejsza, że wykonawca musi stosować się do przepisów sanitarnych i podwyższonych wymogów bezpieczeństwa. W przypadku boisk przy ul. Ułanów Zarząd Infrastruktury Sportowej – jednostka miejska odpowiedzialna za realizację zadania – uzyskała w postępowaniu przetargowym cenę adekwatną do kosztorysu prac. Budowa całego obiektu będzie kosztować 5 mln 700 tys. zł, co jednak przy skali planowanej inwestycji nie jest kwotą zawyżoną. Płatność rozłożona jest na dwa lata tak, aby nie nadwyrężyć tego-rocznego, trudnego budżetu miasta.

Nasza Dzielnica zyska więc kolejny dobrze zagospodarowany teren sportowy. Kiedy będzie można zobaczyć gotowy efekt?

Zgodnie z zapisami umowy – 30 czerwca 2021 r. – czyli na początku przyszłorocznych wakacji.

Kompleks sportowy będzie służył uczniom dawnego Technikum Komunikacyjnego, obecnie Zespołu Szkół nr 1 im. św. Rafała Kalinowskiego. Czy mieszkańcy pobliskiego osiedla też będą mogli poćwiczyć na tych terenach?

Zasadą jest, że po godzinach zajęć szkolnych przyszkolne obiekty sportowe są udostępniane mieszkańcom, oczywiście z zachowaniem określonych w regulaminie zasad bezpieczeństwa. Nie widzę powodu, dlaczego w tym przypadku ma być inaczej. Inwestycje realizuje się dla mieszkańców i z myślą o nich. To będzie naprawdę fajny wielofunkcyjny obiekt sportowy, który da mieszkańcom naszej Dzielnicy dużo satysfakcji.

Od ubiegłego roku, dzięki Pana aktywności i zaangażowaniu, mieszkańcy Dzielnicy III mogą się cieszyć stadionem KS Prądnickanki przy ul. św. Andrzeja Boboli oraz boiskami przy dawnej Szkole Podstawowej nr 96 przy ul. Stanisława ze Skalmierza. Teraz remontowany jest kompleks przy ul. Ułanów. Czy ma Pan plany na kolejne obiekty sportowe, które cieszą się zainteresowaniem coraz większej ilości osób, pragnących prowadzić aktywne sportowo życie?

Moje zobowiązanie wobec mieszkańców Dzielnicy III na obecną kadencję samorządu jest w tej sprawie jasne: trzy wielofunkcyjne, nowoczesne obiekty sportowe w trzech częściach naszej Dzielnicy, budowane dla mieszkańców i z myślą o mieszkańcach. Na osiedlu Olsza II działa już pierwszy taki kompleks, drugi to właśnie ten powstający przy ul. Ułanów, trzeci zlokalizowany będzie przy ul. Jakuba Majora na Prądniku Czerwonym.

Rozmawiał Mateusz Drożdż

fot: archiwum własne

Jedną z nich będzie Budżet Obywatelski, który będzie wymagał Państwa decyzji. O tym, na jakie projekty możemy oddać głos, gdzie, kiedy i w jaki sposób piszemy na kolejnych kartach naszej gazety. Wiele spośród zaproponowanych projektów jest naprawdę wartych wsparcia Państwa głosem.

Zachęcam też do zapoznania się z wywiadem z Przewodniczącym Rady Miasta Krakowa Dominikiem Jaśkowcem, który opowiada o tym, jak zmieniają się sportowe boiska i bieżnie przy dawnym Technikum Komunikacyjnym oraz informacjom o wydarzeniach sportowych, kulturalnych i edukacyjnych, które instytucje z terenu naszej Dzielnicy organizowały dla Państwa w czasie ostatnich miesięcy.

Zapraszam też do lektury artykułu przypominającego o tym, że 80 lat temu w powietrznej bitwie o Anglię brali udział nie tylko słynni lotnicy Dywizjonu 303, ale także całkiem spora grupa lotników, którzy związani byli z krakowskim 2. Pułkiem Lotniczym z lotniska w Rakowicach.

Piotr Moskała
Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy III Prądnik Czerwony
[@facebook.com/Piotr.Moskala.Krakow/](https://www.facebook.com/Piotr.Moskala.Krakow/)

Szanowni Mieszkańcy,

Zapraszam do lektury kolejnego „Biuletynu Rady Dzielnicy III”. Skończyły się wakacje, dzieci i młodzież wróciły do szkół, a dorośli – do pracy, ale pandemia koronawirusa nadal nie odpuszcza. Pokrzyżowała niektóre plany Rady, które zamierzaliśmy zrealizować na jesieni i pod koniec roku, ale większość z nich – przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa – mamy nadzieję urzeczywistnić.

Redakcja „Biuletynu Rady Dzielnicy III Miasta Krakowa”:

Redaktor Naczelny: **Piotr Moskała**, Redaktor wydania: **Mateusz Drożdż**

Sekretarz redakcji i redaktor techniczny: **Dominik Słapiński, Paweł Wójcik** wraz z Komisją Promocji, Informacji i Łączności z Mieszkańcami.

Projekt: **Marcin Smolski**

Wydawca/Redacja: **Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony, ul. Naczelna 12, 31-421 Kraków**

Teksty w wersji elektronicznej można składać osobiście na nośnikach w siedzibie Rady Dzielnicy III, wysłać na adres Rady: ul. Naczelna 12, 31-421 Kraków lub wysłać pocztą elektroniczną na adres: rada@dzielnica3.krakow.pl.

Redakcja zastrzega sobie prawo do edycji nadesłanych materiałów, zmiany tytułów i dokonywania skrótów. Przysłanych lub dostarczonych materiałów Redakcja nie zwraca. Radni Dzielnicy III publikują w „Biuletynie” nieodpłatnie i taką samą formę Redakcja „Biuletynu” może zaproponować innym autorom artykułów lub zdjęć. **„Biuletyn” jest gazetą bezpłatną.**

Miejsce i data wydania: Kraków, wrzesień 2020, nr 2/2020, Nakład: 8000 egzemplarzy, ISSN: 1509-1708

BIURO RADY DZIELNICY III PRĄDNIK CZERWONY

Biuro Rady Dzielnicy III ze względu na epidemię koronawirusa zaprasza do kontaktu telefonicznego

w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. 10.00 – 13.00

telefon i faks: 12 412 49 13, e-mail: rada@dzielnica3.krakow.pl, www.dzielnica3.krakow.pl

Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony planuje wznowienie w swojej siedzibie przy ul. Naczelnej 12 darmowych dyżurów prawnych dla mieszkańców, gdy tylko warunki bezpieczeństwa epidemiologicznego na to pozwolą. O wznowionych terminach dyżurów będziemy Państwa informować na stronie i profilu Rady Dzielnicy oraz w kolejnych numerach „Biuletynu”.

Dominik Słapiński

MDK w czasach zarazy, czyli co działo się od marca w Młodzieżowym Domu Kultury przy al. 29 Listopada 102

Epidemia, która wybuchła tak nagle i pociągnęła za sobą wprowadzenie wielu restrykcji, zaskoczyła również wszystkich związanych z Młodzieżowym Domem Kultury i jego działalnością. Z dnia na dzień dzieci nie mogły przychodzić na zajęcia, zaplanowane imprezy trzeba było odwołać i powstała pewnego rodzaju próżnia, którą należało zapełnić.

Misją MDK jest oferowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego oraz stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju talentów oraz zainteresowań dzieci i młodzieży. Problemem stało się, jak realizować postawione sobie cele w okresie, kiedy nie ma możliwości kontaktu „twarzą w twarz” z uczestnikiem oraz kiedy uczestnicy są nagle „zasypani” pracą zdalną w szkole?

Swoją działalność MDK zaczął prowadzić wielotorowo za pośrednictwem Internetu:

- uczestnicy zajęć otrzymywali regularnie drogą mailową od nauczycieli propozycje zadań, wyzwań, ćwiczeń, czy ciekawostek, które miały stanowić alternatywę dla zadań szkolnych;
- za pośrednictwem Facebooka organizowane były konkursy, które zachęcały dzieci i rodziców do wspólnych działań, by czas spędzony w domu był atrakcyjniejszy (otrzymaliśmy m.in. zdjęcia palm wielkanocnych i portretów mam);
- często zamieszczane były podpowiedzi ciekawych propozycji kulturalnych w telewizji i Internecie (spektakle teatralne, baletowe, koncerty);
- dla najmłodszych na naszym Facebooku co tydzień pojawiały się słuchowiska z cyklu „Opowieści Pestki”;
- regularnie zamieszczane były też dla wszystkich chętnych propozycje zabaw plastycznych, krzyżówki tematyczne, ciekawostki zgodne z tematem tygodnia, a także opracowane przez nauczycieli gry rodzinne;
- starsi uczestnicy podczas pracy zdalnej przygotowali i nagrali fragmenty spektakli teatralnych.

Efekty pracy z tego okresu można znaleźć na naszym profilu na Facebooku. Dziękujemy rodzicom za nadesłane zdjęcia z tego okresu.

W maju, po zniesieniu największych rygorów, MDK powrócił do pracy stacjonarnej. Prowadzone były zajęcia w salach z nauczycielami oraz odbyła się akcja wakacyjna.

Mamy nadzieję, że w nowym roku szkolnym nic nie stanie na przeszkodzie, by dzieci mogły znowu rozwijać swoje talenty, umiejętności i pasje w przestrzeni odpowiednio wyposażonych sal przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa. Zapraszamy do śledzenia naszego profilu na FB.

Joanna Stachowicz
Kierownik Pracowni Animacji Kultury
Młodzieżowego Domu Kultury
przy al. 29 Listopada 102

Kolonia na Hali Boraczej

W dniach 22 lipca – 1 sierpnia trzydzieścioro dzieci z parafii Najświętszego Imienia Maryi w Rakowicach przebywało na wypoczynku w Żabnicy. Ośrodek, w którym mieszkaliśmy znajdował się 865 m.n.p.m. na rozciągającej się tam Hali Boraczej. Z okien mieliśmy przepiękny widok na Halę Lipowską i Romankę.

Na Halę Lipowską udało nam się wejść na własnych nogach, ponadto zdobyliśmy Prusów i Ochodzitę. Dotarliśmy także na trójstyk, gdzie łączą się granice Polski, Czech i Słowacji. Odwiedziliśmy również Muzeum Świerka Istebniańskiego oraz Wolierę Pokazową Głuszców i Cietrzewi. Zacerpnęliśmy nieco wiedzy historycznej zwiedzając fort „Wędrowiec” w Węgierskiej Górcie. Bardzo przyjemną formą relaksu był basen, który znajdował się przy ośrodku. Było też coś dla żołądka. Hala Boracza słynie z olbrzymich i wyjątkowo smacznych jagodzianek, do których borówki zbiera się z obfitujących w ten owoc pobliskich hal. Poza atrakcjami turystycznymi, smakowymi i zdobywaniem wiedzy zajmowaliśmy się jeszcze ważniejszą rzeczą, jaką jest praca nad sobą. Inspirowaliśmy się i weryfikowaliśmy nasze postępy na spotkaniach w grupach w duchu oazowym oraz umacnialiśmy się codzienną mszą świętą.

Oczywiście kolonia nie byłaby możliwa bez ogromnego wkładu pracy naszych wychowawców: Marty, Doroty, Jakuba i kłeryka Tomka. Wielką pomocą była obecność Michała, przewodnika i zarazem nauczyciela z naszego pijarskiego LO w Krakowie. Serdecznie im dziękujemy, a także wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób, także finansowy, wsparli nasz wyjazd oraz naszym parafianom za modlitwę, aby kolonia pomyślnie się odbyła!

o. Rafał Stenka SP
parafia Najśw. Imienia Maryi Kraków-Rakowice

„Barwne lato” – wakacje w MDK 2020

Młodzieżowy Dom Kultury przy al. 29 Listopada 102 przygotował dla dzieci i młodzieży propozycję wakacyjną, której celem było zachęcenie dzieci do aktywności twórczej oraz ruchowej po długim okresie kwarantanny.

Zajęcia przygotowane zostały zgodnie z wytycznymi Główny Inspektorat Sanitarny oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej i Ministerstwo Zdrowia. Oznaczało to rezygnację z wyjść do różnych ciekawych miejsc, a także z wycieczek poza miasto. W zamian zaproponowano dzieciom w ściśle podzielonych grupach zajęcia stacjonarne w budynku oraz na boisku placówki. Jedyne wyjścia organizowane były dzięki współpracy z Klubem Sportowym Prądniczanka na ich zamknięty teren.

Wakacje 2020.
Fot. MDK

Każdy dzień był urozmaicony zabawami, konkurencjami z różnych dziedzin artystycznych, rozgrywkami ruchowymi. Uczestnicy najchętniej uczestniczyli we wszelkich aktywnościach plastycznych – szycie, malowanie, rysowanie, quilling, decoupage, collage, origami, kwiaty z bibuły, malowanie wielkoformatowe. Dzieci miały też codziennie zapewnione zajęcia ruchowe w formie ćwiczeń i zabaw ogólnorozwojowych, mini-rozgrywek sportowych oraz zajęć tanecznych. Chętnie uczestniczyły w zabawach słownych, zagadkach, uczyły się wakacyjnych piosenek oraz starych zabaw podwórkowych.

Te wakacje były inne od pozostałych ponieważ przebiegały w reżimie sanitarnym, co bardzo ograniczało aktywność i spontaniczność uczestników. Obserwowaliśmy także – przynajmniej w pierwszych dniach akcji – problemy dzieci z koncentracją uwagi, z porozumiewaniem się z innymi uczestnikami, szybkie zmęczenie. Dzieci mówiły, że dla wielu z nich były to pierwsze zajęcia w grupie rówieśniczej od kilku miesięcy.

Nasza oferta wakacyjna spotkała się z ogromnym zainteresowaniem ze strony rodziców i dzieci, którzy pilnie stosowali się do wytycznych. Niestety, możliwości personalne pozwoliły na zapewnienie bezpiecznych i atrakcyjnych wakacji tylko dla 24 dzieci dziennie, a w okresie 20–24 lipca – tylko dla 16 dzieci.

Dziękujemy Radzie Dzielnicy III Prądnik Czerwony za wsparcie finansowe akcji oraz Klubowi Sportowemu Prądniczanka za pomoc w organizacji aktywności na terenach zielonych.

Joanna Stachowicz
Kierownik Pracowni Animacji Kultury
Młodzieżowego Domu Kultury
przy al. 29 Listopada 102

Wakacyjne półkolonie Fundacji Oświatowej

W pierwszym tygodniu wakacji Fundacja Oświatowa im. ks. Stanisława Konarskiego zaproponowała dzieciom półkolonie pod hasłem „Opowiedz mi bajkę”. Każdy punkt programu opierał się nie tylko na klasycznych bajkach animowanych, ale także tych, które dzieci znają z kin.

Ciekawym punktem programu było dla dzieci czytanie legend o królu Arturze prowadzone przez o. Przemysława Kołackiego SP, które było powiązane z zajęciami plastycznymi. Podczas nich uczestnicy stworzyli własne korony, czapki wróżek, przyłbice i miecze Excalibur. Po przygotowaniu odpowiednich kostiumów dzieci były gotowe do biegu na orientację, w którym musiały odnaleźć skarb św. Graala. W trakcie czekały na nich różne łamigłówki, zagadki, czy łamanie szyfrów. Dzieci nie tylko mogły poznać super bohaterów, ale także wcielić się w nich, ucząc się podstaw pierwszej pomocy – jak zareagować w nagłych sytuacjach i udzielić jej poszkodowanemu. Nie tylko teoria, ale i praktyka – każdy mógł spróbować założyć opatrunek pod czujnym okiem Pauliny Famulskiej. Nie mogło obyć się bez atrakcji sportowych, a w tym przypadku „Olimpiady z Vaianą”. Tak jak sama bohaterka, która była podróżniczką, dzieci musiały pokonać tor przeszkód oraz różnorodne konkurencje, które czekały na nich na terenie parku znajdującego się przy Liceum Ogólnokształcącym Zakonu Pijarów.

Drugi tydzień półkolonii przebiegał pod hasłem „Zielono mi”. Poprzez zabawę dzieci mogły poznać ten często niezauważany, a otaczający nas przyrodniczy świat. Rozpoznawanie tropów, gatunków drzew na podstawie liści, czy zajęcia przyrodnicze to tylko niektóre z propozycji, w jakich uczestnicy mogli wziąć udział. Praktyczne zajęcia z segregacji śmieci pozwoliły dzieciom codziennie troszczyć się o najbliższe środowisko. Zwieńczeniem całego tygodnia był bieg na orientację w parku, gdzie działając w kilku grupach, koloniści wykorzystywali zdobytą wiedzę.

Magdalena Kiwior
Biuro Prasowe Polskiej Prowincji Zakonu Pijarów

Nowa siedziba filii Przedszkola nr 162

W styczniu filia Samorządowego Przedszkola nr 162 im. Wawelskiego Smoka przeniosła się z budynku przy ul. Duchackiej 3 do zakupionego przez Gminę Miejską Kraków lokalu w nowo wybudowanym budynku przy al. 29 Listopada 39F. Nowa siedziba placówki posiada nowoczesne i przestronne pomieszczenia, zapewniające lepsze warunki.

Przedszkole nr 162 zostało otwarte w 1981 r. przy ul. Kazimierza Odnowiciela (do 1991 r. ul. Anastazego Kowalczyka) na os. Prądnik Czerwony jako placówka 5-oddziałowa. W 1992 r. stało się ono placówką 8-oddziałową, z których 3 oddziały zlokalizowano przy ul. Duchackiej 3 na os. Wiśniowa. Budynek filii przedszkola o łącznej powierzchni 275 m² wynajmowany był przez miasto od Archidiecezji Krakowskiej. Z uwagi na brak własności obiektu i związaną z tym niemożność przeprowadzenia gruntownego remontu oraz stale rosnący czynsz Gmina Miejska Kraków zdecydowała się na kupno nowego lokalu, w którym przedszkole mogłoby kontynuować działalność. Zakup sfinalizowano pod koniec 2019 r., dzięki czemu w styczniu filia przeprowadziła się do nowego miejsca w budynku przy al. 29 Listopada 39F. W uroczystej inauguracji działalności placówki 22 stycznia wzięli udział m.in. Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Edukacji Sportu i Turystyki Anna Korfel-Jasińska, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowiec oraz Przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy III Prądnik Czerwony Piotr Moskała.

W uroczystości otwarcia filii Przedszkola udział wzięli m.in. Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa Anna Korfel-Jasińska i Przewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowiec. Fot. Bogusław Świerzowski

Do filii przedszkola uczęszcza 71 dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Nowa lokalizacja jest w pełni przystosowana do potrzeb przedszkolaków. Trzy duże sale przedszkolne zostały wyposażone w nowe meble, stoliki, krzesła, dywany i zabawki. Każde pomieszczenie posiada osobną łazienkę oraz kantorek do przechowywania pomocy dydaktycznych. Powierzchnia użytkowa nowej siedziby filii jest ponad 1,5 razy większa niż w starym miejscu i wynosi 428,70 m². Miasto zapłaciło za lokal 4,6 mln zł. Obok budynku znajduje się gminna działka, na której zorganizowano przedszkolny ogródek. Za kwotę 300 tys. zł zakupiono nowe wyposażenie dla przedszkola oraz urządzenia do ogródka.

Paweł Wójcik
Przewodniczący Komisji Promocji,
Informacji i Łączności z Mieszkańcami
Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Kraków

Nabór na zajęcia w Klubie Olsza na sezon 2020/2021

Zajęcia Klubu Rodziców (0 – 3 lata): muzyczne / ogólnorozwojowe
Zajęcia dla dorosłych i Seniorów: językowe / gimnastyczne
Zajęcia dla dzieci przedszkolnych i szkolnych:
plastyczne / taneczne / językowe / gimnastyczne

Ilość miejsc ograniczona. Zajęcia dofinansowane ze środków Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony.

KRAKOWSKIE FORUM KULTURY - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

KMKK zainicjował akcję „Dla Milenki”

Karatecy z Klubu Mistrzostwa Karate Kyokushinkai oraz sympatycy Klubu rozpoczęli akcję charytatywną na rzecz chorej Milenki. W promocję akcji zaangażowali się także Radni Dzielnicy III Prądnik Czerwony.

Akcja ruszyła 11 lipca i potrwa do końca roku. Milenka, siostra trenującej w KMKK Zosi, jest wcześniakiem i ma wiele problemów zdrowotnych, m.in. padaczkę objawową, ciężką niepełnosprawność psychoruchową, opóźnienie etapów rozwoju fizjologicznego, małogłowie, dysplazję oskrzelowo-płucną, wadę serca i zaburzenia widzenia. Potrzebuje ciągłej opieki medycznej i rehabilitacji.

Zakończenie sezonu treningowego było pierwszym wydarzeniem wchodzącym w skład akcji „Dla Milenki”. Ponad 60 osób wzięło udział w specjalnym treningu oraz zobaczyło pokaz karate w wykonaniu członków KMKK, podczas którego instruktorzy Klubu zaprezentowali tameshiwari – zarezerwowaną dla najbardziej zaawansowanych karateków sztukę rozbijania przedmiotów.

Tego samego dnia odbył się też turniej karate. Dzieci, młodzież i dorośli mogli spróbować swoich sił w konkurencjach sprawnościowych i technicznych. Przez całą imprezę kwestowano i dzięki hojności uczestników już pierwszego dnia zbiórki udało się zebrać pokaźną sumę dla Milenki.

W kolejnych dniach w mediach społecznościowych KMKK pojawił się, nagrany podczas sobotniego wydarzenia, challenge #PiątkaDlaMilenki, a w lipcu członkowie KMKK uczestniczyli w specjalnych treningach charytatywnych, które odbywały się w krakowskim dojo KMKK. W ramach

Bohaterka akcji – Milenka.
Fot. z arch. KMKK

akcji odbędą się także: aukcje charytatywne, specjalne treningi z zaproszonymi gośćmi, a także kolejne imprezy sportowe.

W tym momencie 10 puszek, które zostały przygotowane do zbiórki, pojawia się w różnych miejscach i zakładach pracy. Do końca roku puszkę będą też wystawiane podczas każdego treningu wszystkich sekcji KMKK: Kraków Ułanów, Włosań, Węgrzce – Stara Kuźnia, Węgrzce – Przedszkole, a także w nowo powstającej krakowskiej sekcji – w Klubie Kultury Mydlniki. Szczegółowy grafik treningów dostępny jest na stronie KMKK.PL.

Milenkę można też wspierać za pośrednictwem Fundacji Wcześniak Rodzice-Rodzicom, przekazując darowiznę na subkonto 13 1240 6351 1111 0010 7491 5108. Jak powiedziała Wioletta, członkini Komitetu Zbiórkowego „Dla Milenki”: „Razem możemy zrobić wszystko!”.

sensei Jakub Grzymek
Klub Mistrzostwa Karate Kyokushinkai

1921 PRĄDNICZANKA KS

Zostań Prądniczanką i graj z nami!

KS Prądniczanka ogłasza nabór dla dziewcząt do sekcji sportowych!

PIŁKA NOŻNA	KOSZYKÓWKA	SIATKÓWKA
Prowadzimy nabór do grup: Żaczki (2015-2012) Orliczki (2011-2010) Młodziczki (2009-2008) Juniorki (2007-2005)	Dla dziewcząt z rocznika 2007 i młodsze	Dla dziewcząt z roczników 2009-2012
TRENINGI Wtorek i czwartek 17.00	TRENINGI Poniedziałek 17.00 - 18.30 Piątek 18.30 - 20.00	TRENINGI Wtorek 17.00 - 18.30 Środa i piątek 15.30 - 17.00
Stadion miejski ul. A. Boboli 5	Hala Sportowa KS Prądniczanka, ul. J. Majora 12A	Hala Sportowa KS Prądniczanka, ul. J. Majora 12A
KONTAKT tel. 502 416 355	KONTAKT tel. 502 301 738	KONTAKT tel. 504 218 862

Budżet Obywatelski 2020

Po raz kolejny krakowianie będą mogli sami i bezpośrednio wskazać zadania warte ich zdaniem realizacji w 2021 r. przez jednostki miejskie. Zadania są podzielone na ogólnomiejskie, czyli obejmujące więcej niż dwie dzielnice, oraz dzielnicowe – gdy zasięg ich oddziaływania ogranicza się do jednej dzielnicy.

Zakres działań jest tak szeroki, że obejmuje niemalże wszystkie dziedziny życia miasta. Pełny spis propozycji zadań znajduje się na stronie www.budzet.krakow.pl

O wyniku, a tym samym uruchomieniu realizacji zadania, zdecydować mogą nawet pojedyncze głosy. Zachęcamy więc gorąco Państwa do zapoznania się z propozycjami i do oddania głosu.

Głosowanie w budżecie obywatelskim edycja 2020 trwa od soboty 26 września do poniedziałku 5 października 2020 r.

Trzeba wybrać po trzy projekty ogólnomiejskie i w Dzielnicy, w której mieszka dany głosujący. W każdej grupie projektów przyznaje się po 3, 2 i 1 punkty, czyli ma się do dyspozycji po 6 punktów.

Głosującym może być każdy mieszkaniec Krakowa. Nie ma znaczenia, czy jest w Krakowie zameldowany, ani ile ma lat i czy w ogóle jest pełnoletni.

Głosować można elektronicznie w podanych dniach przez stronę www.budzet.krakow.pl, potwierdzając swój głos przez sms-a, który zostanie wysłany na podany przez nas numer telefonu, lub osobiście w wybranym punkcie głosowania, wypełniając kartę i potwierdzając swoje głosowanie dokumentem tożsamości ze zdjęciem.

W przypadku Rady Dzielnicy III można głosować w filiach Biblioteki Kraków przy al. 29 Listopada 59, ul. Ugorek 14 i ul. Dobrego Pasterza 100 w godzinach pracy filii oraz w sobotę 3 października w namiocie na placu zabaw przy ul. Ślicznej/Janusza Meissnera w godz. 12.00–13.30 oraz w parku Zaczarowanej Dorożki w godz. 14.30–16.00.

Wszystkie projekty – osobno ogólnomiejskie i podzielone na każdą z dzielnic znajdują się na stronie www.budzet.krakow.pl. Tam też znajduje się wykaz wszystkich punktów do głosowania na terenie całego Krakowa oraz informacja o realizacji projektów z wcześniejszych edycji.

Dominik Słapiński, Mateusz Drożdż

Numer i nazwa zadania	Krótki opis	Koszt
1 – Modernizacja boiska do koszykówki przy ZSO nr 9	Modernizacja zdegradowanego boiska do koszykówki przy ul. Seniorów Lotnictwa 5 przez wymianę obecnej nawierzchni bitumicznej na poliuretanową oraz wymianę koszy.	230 000 zł
2 – Budowa placu zabaw przy ZSO nr 9	Budowa placu zabaw przy ul. Seniorów Lotnictwa 5.	300 000 zł
3 – Zacytani, zastuchani	Zakup nowości książkowych, książek z serii „Duże Litery”, audiobooków, komiksów, kodów dostępu do e-booków, zabawek sensorycznych oraz lup i linijek optycznych do filii Biblioteki Kraków na terenie Dzielnicy III.	82 000 zł
5 – Miechowity Park. Park kieszonkowy łączący pokolenia	Utworzenie parku kieszonkowego pomiędzy blokami przy ul. Miechowity 8, 10 i ul. Stanisława ze Skalbierza 12 z ławką kwietną, leżakami, ogródkiem jordanowskim i strefą dla seniorów.	530 000 zł
7 – Siłownia zewnętrzna dla niepełnosprawnych i budowa Fit Parku	Montaż atlasów treningowych przystosowanych do osób niepełnosprawnych oraz budowa profesjonalnego Street Workout Parku przy ul. Klimka Bachledy.	300 000 zł
9 – Wyświetlacze prędkości – zwiększenie bezpieczeństwa na drogach	Ustawienie czterech radarowych wyświetlaczy prędkości pojazdów w miejscach, gdzie kierowcy notorycznie przekraczają dozwoloną prędkość przy ul. Powstańców, Pilotów i Dobrego Pasterza.	200 000 zł
11 – Wyginaj w tańcu ciało	Warsztaty taneczno-ruchowe dla dorosłych w Szkole Podstawowej nr 114 przy ul. Łąkowej 31. Nauka układów tanecznych do tańca solo i w parze wraz z międzypokoleniową potańcówką dla mieszkańców.	16 950 zł
12 – Łap deszczówkę!	Podziemne zbiorniki do łapania, magazynowania deszczówki i podlewania zieleni przy 6 szkołach w Dzielnicy III.	54 000 zł
13 – Podstawy psychologii i prawa dla szkół ponadpodstawowych	Organizacja zajęć dla uczniów szkół ponadpodstawowych na terenie Zespołu Szkół nr 1 przy ul. Ułanów 3. Poznanie tych zagadnień przyczyni się do poprawy w poprawnym budowaniu, utrzymywaniu i kończeniu relacji międzyludzkich.	28 500 zł
14 – Przeróbka kratek ściekowych na ul. Pilotów i Olszyny	Przebudowa kratek ściekowych w ciągu ulic Pilotów i Olszyny na podkrawężnikowe.	564 800 zł
15 – Profesjonalne zajęcia biegowo-ruchowe na terenie Dz. III	Organizacja profesjonalnych, bezpłatnych zajęć biegowo-ruchowych.	4 800 zł
18 – Mój przyjaciel robot	Zakup zestawów do prowadzenia nauki robotyki i programowania Lego Education Spike Prime, a także innego interaktywnego nowoczesnego sprzętu do pracy z młodzieżą na zajęciach w Młodzieżowym Domu Kultury przy al. 29 Listopada 102.	32 000 zł
19 – Pogromcy nudy III	Doposażenie Młodzieżowego Domu Kultury przy al. 29 Listopada 102 w atrakcyjne sprzęty animacyjne, które będą wykorzystywane w czasie zajęć w okresie ferii zimowych, wakacji, imprez rodzinnych oraz zajęć dla uczniów pobliskich placówek edukacyjnych.	5 000 zł

Numer i nazwa zadania	Krótki opis	Koszt
20 – Zielona 3 Dzielnica – II edycja	Zagospodarowanie i uporządkowanie terenów zielonych oraz chodników w trzech miejscach: przy ul. Kazimierza Chałupnika, ul. Młyńskiej 11, Macieja Miechowity 15a-17a i Lublańskiej oraz ul. Spadochroniarzy.	400 000 zł
21 – Zacienienie placów zabaw dla najmłodszych	Zacienienie placów zabaw przy ul. Franciszka Bohomolca i w parku Reduta matami cieniującymi.	90 000 zł
23 – Oświetlenie wybiegu dla psów w parku Reduta	Opracowanie dokumentacji i instalacja trzech latarni w rejonie ogrodzenia wybiegu.	50 000 zł
25 – Zielona przystań na Dobrego Pasterza	Utworzenie kieszonkowego parku Zielona Przystań na tyłach budynku przy ul. Dobrego Pasterza 6.	530 000 zł
26 – Pszczoły z miasta	10 spotkań, warsztatów, spacerów na terenie parku Reduta poświęconych pszczołom, pszczelarstwu i roślinom miododajnym.	30 000 zł
27 – 100 drzew dla Dzielnicy III Prądnik Czerwony!	Nasadzenia minimum 100 sadzonek drzew na gruntach miejskich na terenie Dzielnicy. Projektodawca nie wskazał konkretnych miejsc.	105 000 zł
28 – Lotnicza estakada – lotnicze godła i symbole nad rondem Polsad	Zamieszczenie na przezroczystych ekranach akustycznych nad rondem Polsad kolorowych emblematów – godła eskadr lotniczych związanych z pobliskim byłym lotniskiem w Rakowicach oraz Polskich Sił Powietrznych na Zachodzie oraz sylwetek samolotów używanych przez te jednostki.	25 000 zł
29 – Kierowco, zwolnij przy warzywniaku na Sabały!	Namalowanie przy wjazdach w strefę zamieszkania przy ul. Jana Sabały na asfalcie znaków B-33 ograniczających prędkość do 20 km/h.	5 100 zł
30 – 800 darmowych biletów dla seniorów do kina „Paradox”	Zakup 800 darmowych biletów dla seniorów do kina „Paradox” przy ul. Krupniczej 38.	10 000 zł
32 – Zielona aleja Bora Komorowskiego w Dzielnicy III	Nasadzenia drzew, krzewów, kwiatów i pnączy w pasie drogowym al. Tadeusza Bora-Komorowskiego i w jego sąsiedztwie.	40 000 zł
33 – Oświetloną Rozrywką do Parku Reduta	Zamontowanie oświetlenia przy ul. Rozrywka pomiędzy Domem Pomocy Społecznej a parkiem Reduta.	138 000 zł
34 – Kiepski wybór!	Umieszczenie 14 pojemników na niedopałki na skrajach przystanków komunikacji miejskiej, które będą jednocześnie pełniły rolę sprzętu do głosowania w plebiscycie zgodnie z zamieszczonymi tam pytaniami.	40 600 zł
37 – Remont chodnika wzdłuż ul. Ułanów	Remont chodnika z wymianą nawierzchni na asfaltową wzdłuż zachodniej strony ul. Ułanów od ul. Fiołkowej do ul. Spadochroniarzy.	94 500 zł
38 – „Zielona szkoła” dla ekologicznych klas	Konkurs dla młodzieży propagujący świadomość i postawy ekologiczne.	231 000 zł
39 – Aktywny Senior	Nieodpłatne wycieczki, wyjazdy, warsztaty w Gołkowicach Górnych i seanse filmowe w kinie „Paradox” przeznaczone dla seniorów.	130 000 zł
40 – Kino letnie	Cykl seansów filmowych na terenie Dzielnicy III.	66 000 zł

W tabelce po lewej stronie przedstawiliśmy wszystkie projekty o charakterze dzielnicowym. Projektów ogólnomiejskich z uwagi na ich ilość – aż 97 – i szczyptę miejsca w gazecie nie jesteśmy w stanie przedstawić. Są wśród nich projekty dotyczące praktycznie wszystkich dziedzin działania samorządu – kultury, edukacji, działań społecznych, ekologii, infrastruktury, sportu, rekreacji, bezpieczeństwa, czystości, zieleni publicznej, zdrowia, promocji lokalności, nowych technologii, opieki nad zwierzętami. Wszystkie znajdują się na stronie www.budzet.krakow.pl.

Trzy spośród nich dotyczą jednak bezpośrednio naszej Dzielnicy, stąd też zdecydowaliśmy się przybliżyć je Państwu, zachęcając do rozważenia ich kandydatur, gdy będziecie Państwo oddawać swój głos.

Projekt nr 47: Rewitalizacja placu zabaw w Parku Zaczarowanej Dorożki. Kwota wnioskowana: 1 000 000 zł.

Plac zabaw powstał w 2010 r. Od tego czasu nie przeszedł modernizacji, lecz wyłącznie drobne naprawy. Jest to duży plac zabaw z wieloma urządzeniami, lecz ich stan, a w szczególności jego drewniane elementy należało by wymienić. Ideą jest stworzenie na nowo całego placu zabaw.

Projekt nr 120: Dzieci – super nauka i zabawa to jest nasza wspólna sprawa. Kwota wnioskowana: 660 000 zł.

Dofinansowanie każdego z 11 krakowskich Młodzieżowych Domów Kultury taką samą kwotą 60 tys. zł, którą placówki będą mogły wykorzystać na przygotowanie lub poszerzenie swojej bezpłatnej oferty dla dzieci i młodzieży w 2021 r. Pieniądze zostaną przeznaczone na działania statutowe jednostek, w tym: na organizację akcji letniej, organizację zajęć, integrację dzieci i młodzieży z różnych środowisk, uczestnictwa w życiu kulturalnym miasta, wyzwalanie aktywności twórczej, podejmowanie nowych tematów spotkań i zajęć oraz organizacji zajęć w nowej, zmieniającej się rzeczywistości – zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności.

Projekt nr 167: Aktywny senior. Kwota wnioskowana: 120 000 zł

Działania dla krakowian w wieku senioralnym: możliwość integracji osób, wspólne spędzanie czasu, poznanie się przy równoczesnym wsparciu prozdrowotnym, celem zmniejszenia izolacji społecznej seniorów oraz umożliwi podtrzymywanie nawiązanych kontaktów i relacji.

Marcin Smolski, Mateusz Drożdż, Paweł Wójcik
Radni Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Festiwal Małych Form Teatralnych

Ubiegłoroczny Festiwal Małych Form Teatralnych pt. „Akcenty ekologiczne w twórczości dzieci młodzieży” odbył się 15 listopada 2019 r. i była to już jego V edycja. Gospodarzem była Szkoła Podstawowa nr 128. W Festiwalu uczestniczyło 78 uczniów-aktorów wraz z opiekunami – reżyserami spektakli do prezentacji. Przesłaniem do świadomości dorosłych była piosenka wykonana przez Szkołę Podstawową nr 128 „SOS dla Ziemi”:

*My nie chcemy waszych śmieci,
My nie chcemy w smogu żyć,
Dajcie szansę nam oddychać,
Czystą wodę chcemy pić.*

*Hej, ludzie ogarnijcie,
Tyle miejsc w śmietnikach tonie – uratujcie je,
Ziemia o pomoc woła,
Nie zabraknie tam mnie.*

A oto, co przygotowały pozostałe szkoły:

SP nr 2 – „Nasza Szkoła” – bardzo ładny musical na bazie utworów zespołu ABBA w tańcu i wspólnym śpiewie wraz z duetem aktorów o bardzo dobrym czystym głosie.

SP nr 64 – „Bohater Ziemi” – dynamiczną sytuację sceniczną, pomysłowo wykorzystano rekwizyty – nieczystości, plastikowe butelki i wiele innych, pokazując, jak je segregować.

SP nr 95 – „Tajemniczy Kryminał Ekologiczny” – pokazano, jak nauczyć osoby starsze segregować nieczystości, gdzie je można wyrzucać, gdy już pamięć nie jest taka jak w młodości – „o jejku już nie pamiętam”. W rolę starszej pani doskonale wcieliła się uczennica Maria Durbas.

SP nr 114 – świetną interpretacją tekstów „Pani Sławko-wa” i „Czarna dziennikarka” – bardzo dobry ruch sceniczny i dykcja aktorek.

Należy podkreślić profesjonalne przygotowanie wszystkich prezentacji przez opiekunów grup teatralnych, uwzględniając dykcję aktorów, ruch sceniczny, scenerię, kostiumy, oprawę plastyczną i muzyczną oraz szerokie spektrum akcentów ekologicznych. Radę Dzielnicy III Prądnik Czerwony reprezentował jej wiceprzewodniczący Marcin Smolski.

Członkami jury byli radni Dzielnicy III oraz gość specjalny w składzie: radna Małgorzata Janiec – przewodnicząca, radna Małgorzata Radoń – członek, radny Henryk Redkiewicz – członek, pomysłodawca Festiwalu oraz Jerzy Lesiński – członek, gość.

Jury miało duży problem w klasyfikacji przedstawionych prezentacji i przyznaniu odpowiednich nagród dla szkół. Wszyscy wykazali się w dużą wrażliwością na ten ogólnoświatowy problem ekologiczny. Po długiej dyskusji zdecydowano o następującym podziale miejsc:

Aktorzy ze Szkoły Podstawowej nr 95 przebrani za butelki.
Fot. Marcin Smolski

1. Miejsce oraz Puchar i Dyplom Przewodniczącego Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony przyznano Szkole Podstawowej nr 64, a wręczył je wiceprzewodniczący Marcin Smolski.

2. Miejsce oraz Puchar i Dyplom trafiły do Szkoły Podstawowej nr 128, a wręczyła je przewodnicząca jury radna Małgorzata Janiec.

3. Miejsce zajęła Szkoła Podstawowa nr 95, a Puchar i Dyplom wręczyła radna Małgorzata Radoń.

Specjalne wyróżnienia otrzymały Szkoły Podstawowe nr 2 i 114, a Statuetkę Teatralną Przewodniczącego Komisji Kultury dla najlepszej aktorki V Edycji Festiwalu otrzymała uczennica SP 95 Maria Durbas.

Wszyscy wykonawcy i opiekunowie otrzymali Dyplomy za udział w Festiwalu oraz upominki obrazujące to wydarzenie wraz ze słodyczami. Uczestnicy zostali poczęstowani ekologicznymi kanapkami, owocami, sokami i napojami.

Na zakończenie Festiwalu, gość specjalny prof. dr hab. nauk leśnych Jerzy Lesiński, bardzo pozytywnie ocenił temat Festiwalu i prezentację wszystkich grup teatralnych, a jako znawca ekologii wygłosił 25-minutową prelekcję do dzieci i młodzieży na tak ważny temat, jakim jest czystość środowiska, podkreślając: „to od Was też zależy, jak będziecie dbać o czyste powietrze, wodę i czystą ziemię”. Wysłuchano go w ciszy i w skupieniu, nagradzając wystąpienie gromkimi brawami.

Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony bardzo dziękuje gospodarzowi Festiwalu dyrektorowi Pawłowi Samborskiemu za organizację V Edycji Festiwalu Małych Form Teatralnych w swojej szkole. Szczególne podziękowania kierujemy do Elżbiety Mazurkiewicz, która bardzo zaangażowała się w organizację Festiwalu, poświęcając własny czas na przygotowanie tej imprezy.

W 2020 r. pandemia pokrzyżowała nam plany realizacji VI Festiwalu, mamy nadzieję, że zostanie on zorganizowany w przyszłym roku

Henryk Redkiewicz
Przewodniczący Komisji Kultury
Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Centrum Aktywności Seniorów Prądnik Czerwony działa na pełnych obrotach

Wielu seniorów tęskni za spacerami, ale samotne wychodzenie z domu w okresie pandemii przestaje być interesujące. Towarzystwo drugiej osoby lub grupy zaprzyjaźnionych znajomych staje się niezbędne. W takich przypadkach rozwiązaniem są wspólne zajęcia w plenerze i online.

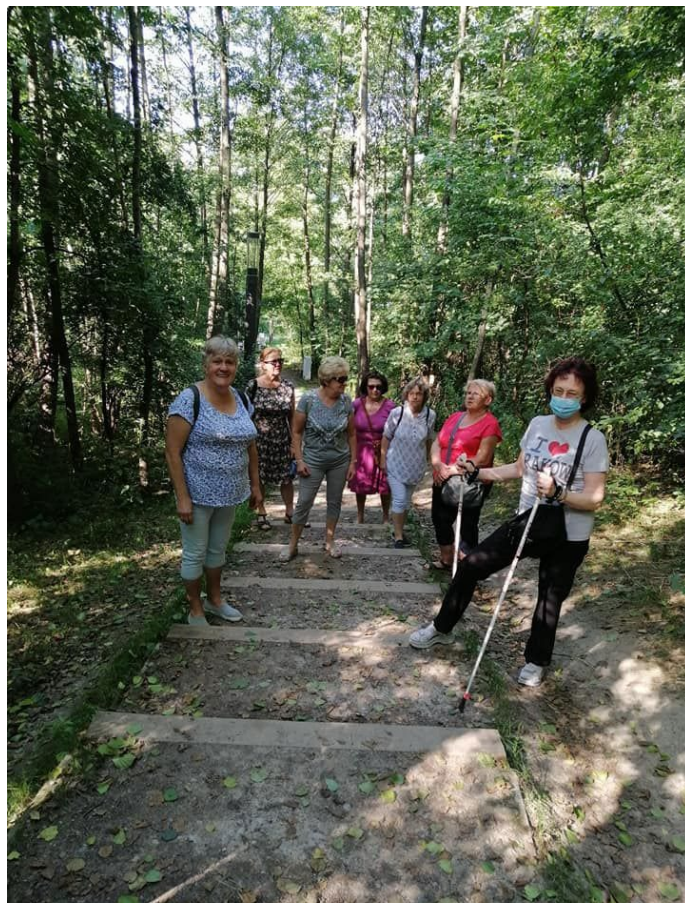
Korzystanie z zajęć online przez wiele osób uległo w okresie pandemii zdecydowanemu przyspieszeniu. Jest to nowe przedsięwzięcie, które w Centrum Aktywności Seniorów (CAS) Prądnik Czerwony jest pilotażowo realizowane już od kwietnia tego roku i obejmuje seniorów, którzy ze względu na stan zdrowia mają kłopoty z dotarciem na zajęcia w terenie, ale mają tablet, komputer lub smartfon i w miarę sprawnie posługują się nowymi technologiami. Dzięki temu mogą oni brać udział w zajęciach, których harmonogram jest zamieszczony na stronie internetowej: https://dlaseniorka.krakow.pl/centra_aktywnosci.seniorow/236110,artykul,-cas_pradnik_czerwony.html

Zajęcia na siłowni w parku Zaczarowanej Dorożki. Siłownia została zrealizowana z pieniędzy z Budżetu Obywatelskiego.

O szczegółach dotyczących wybranych przez zainteresowanych seniorów zajęć online informują instruktorzy prowadzący zajęcia, którzy zapraszają do kontaktu telefonicznego, a następnie krok po kroku tłumaczą jak korzystać z zajęć online. Dane kontaktowe są podane na stronie: https://dlaseniorka.krakow.pl/centra_aktywnosci_seniorow.html. Dyżur telefoniczny w godz. 10.00–14.00 pełni koordynatorka CAS Prądnik Czerwony Alicja Augustyn-Zielińska, która jednocześnie jest instruktorką zajęć Zdrowego Stylu Życia i Kursu Ogrodniczego (e-mail: caspradnik@gmail.com). Pomocą służy również wolontariuszka – seniorka Anna Wójcik, która w godz. 9.00–11.00 szczegółowo odpowiada na pytania, jak można dołączyć do zajęć CAS prowadzonych online. Jednak preferowany jest kontakt mailowy (afwojcik@gmail.com).

CAS to fantastyczne miejsce przyjemnego i zdrowego starzenia się. Strona FB (<https://www.facebook.com/caspradnik>) CAS jest na bieżąco aktualizowana. CAS Prądnik

Uczestniczki spaceru.
Fot. z arch. Małgorzaty Radoń

Czerwony ze zrozumieniem przyjmuje i kieruje się przesłaniem pełnomocniczki prezydenta Krakowa ds. polityki senioralnej Anny Okońskiej-Walkowicz, że „na każdym z nas ciąży odpowiedzialność osobista za swoje zdrowie i życie, za relacje rodzinne i towarzyskie. Pomyślne starzenie się to nie dar losu, lecz przede wszystkim praca, świadome wybory i mądre decyzje. To także dzielność, pogoda ducha i otwartość na innych i ich potrzeby”.

CAS Prądnik Czerwony, systematycznie powiększa liczbę propozycji, z których seniorzy Dzielnicy III mogą nieodpłatnie skorzystać. Obecnie, w okresie pandemii, są to m.in. zajęcia zdrowego stylu życia, które w każdy wtorek odbywają się w parku Zaczarowanej Dorożki. Składają się na nie: ćwiczenia na plenerowej siłowni, spacerów oraz pogadanki na temat napotkanych roślin. W ramach kursu ogrodniczego uczestnicy zajęć zwiedzają ogrody, wchodzące w skład ich małopolskiego szlaku (<https://www.malopolskiszlakogrodow.pl/>), w tym: Ogród Pełen Lawendy, Ogród Jana Pawła II, Ogród Biblijny, Ogród Zamku Królewskiego, Ogród Biesiadny, Ogród Sensoryczny, Ogród Ozdobny i Ogród Botaniczny UJ. Jeszcze innym rodzajem obecnej działalności CAS Prądnik Czerwony są piesze spacerów i wycieczki z przewodnikiem po Krakowie.

Małgorzata Radoń
Przewodnicząca Komisji Zdrowia,
Spraw Społecznych oraz Mieszkalnictwa
Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Krakowscy lotnicy w bitwie o Anglię

Oprócz różnych rocznic, które obchodzimy w tym roku, warto przypomnieć 80. rocznicę bitwy o Anglię. W lecie i jesienią 1940 r. lotnicy alianccy – Brytyjczycy wspomagani przez inne narody brytyjskiej Wspólnoty Narodów oraz sojuszników z podbitej przez Niemców Europy pokonali w wielotygodniowej bitwie powietrznej niemiecką Luftwaffe. Dla większości Polaków obraz bitwy o Anglię rodzi automatyczne skojarzenie z Dywizjonem 303, nieśmiertelnym swoimi chwalebnyymi czynami na kartach historii oraz w książce Arkadego Fiedlera „Dywizjon 303”, choć bohaterów tych zmagañ było więcej. Również z Krakowa.

Nie tylko Dywizjon 303

Początkowo dowództwo Królewskich Sił Powietrznych RAF było przekonane, że polscy myśliwcy nie są wystarczająco dobrzy. Brytyjczycy zakładali, że Polakom brakuje umiejętności pracy zespołowej, dyscypliny i zaciętości. Jednak, gdy stało się jasne, że coraz rozpaczliwiej brakuje lotników myśliwskich, spojrzano przychylniej na cudzoziemców z Europy Środkowo-Wschodniej. W lipcu rozpoczęto formowanie dwóch polskich dywizjonów bombowych oraz dwóch myśliwskich – 302. i 303. W tym czasie niektórzy polscy lotnicy służyli już w dywizjonach brytyjskich, gdzie kierowano ich po kilku. Jednym z nich był por. Antoni Ostowicz służący w 145. Dywizjonie Myśliwskim RAF. Pochodził z Ziemi Chełmskiej, ale w okresie 1934-1938 był lotnikiem eskadr 2. Pułku Lotniczego w Krakowie-Rakowicach. W bitwie o Anglię zapisał się dwukrotnie. Jako pierwszy polski pilot, który odniósł w tych zmaganiach zwycięstwo powietrzne – 19 lipca wspólnie z dwoma kolegami z dywizjonu strącił niemiecki bombowiec Heinkel He-111. Po raz drugi zapisał się 11 sierpnia – gdy jako pierwszy z Polaków poległ w tych walkach.

Dywizjon 303, czyli najstynniejszy polski dywizjon, został sformowany głównie z lotników z dawnego 1. Pułku Lotniczego w Warszawie. Swoimi wynikami pozostawił niemalże zupełnie w cieniu innych polskich myśliwców, którzy także wzięli udział w tych zmaganiach. Nawet tych z drugiej polskiej jednostki, która weszła wówczas do walki – z Dywizjonu 302. Arkady Fiedler w całej swojej książce poświęcił mu jedynie jeden akapit: „Że sprawność i rezultaty Dywizjonu 303 w roku 1940 nie były niczym wyjątkowym i osobliwym, świadczyły podobnie doskonałe wyniki innych polskich myśliwców walczących w zespołach brytyjskich, jak również świadczyła o tym działalność bratniego Dywizjonu 302. Myśliwcy z „302” zdobyli nawet pewnego dnia rekord, bo stacjonując z dala od terenów walk i jednak potrafili zestrzelić 16 nieprzyjacielskich maszyn. A gdy, jak w dniu 15 września, dopuszczono ich raz uczciwie do wroga, zmietli w jednym dniu nie mniej niż jedenaście samolotów”.

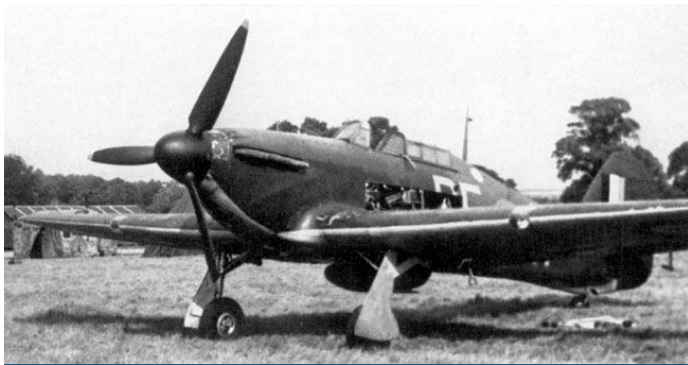

Krakowscy lotnicy w Dywizjonie 302.: Stanisław Chałupa, Wacław Król, Eugeniusz Nowakiewicz. Fot. www.polishairforce.pl

Poznański, ale też trochę krakowski z Rakowic

Pełna nazwa owego „bratniego dywizjonu” to 302. Dywizjon Myśliwski „Poznański”, lecz zebrano w nim nie tylko lotników z Wielkopolski, ale także liczną grupę związaną z dawnym 2. Pułkiem Lotniczym z Krakowa-Rakowic. Wśród 35 pilotów Dywizjonu było aż 10 myśliwców mających związki z Rakowicami: kapitanowie (w stopniach RAF-u Flight Lieutenant) Jan Czerny i Antoni Wczelik, podporucznicy (w stopniach RAF-u Pilot Officer) Stanisław Chałupa, Jerzy Czerniak, Władysław Gnyś, Wacław Król i Edward Pilch oraz sierżanci (w stopniach RAF-u Sergeant) Antoni Markiewicz, Eugeniusz Nowakiewicz i Wilhelm Kosarz.

Nie byli to nowicjusze. Władysław Gnyś już 1 września 1939 roku zestrzelił koło Olkusza dwa niemieckie bombowce Dornier Do-17, co było pierwszym zwycięstwem powietrznym odniesionym w II Wojnie Światowej przez lotnictwo zarówno polskie, jak i alianckie. Wacław Król dowodził w 1939 r. grupą, która zestrzeliła 3 niemieckie samoloty koło Krakowa, a on sam miał na koncie zestrzelony wspólnie z innym pilotem bombowiec Dornier Do-17. Antoni Markiewicz miał po walkach we wrześniu łącznie 1.5 zwycięstwa powietrznego (zestrzelenia częściowe były przyznawane, gdy dwóch lub więcej pilotów wspólnie strąciło samolot wroga), Jerzy Czerniak był najsukuteczniejszym myśliwcem 123. Eskadry walczącej w obronie Warszawy, gdzie strącił 1.5 samolotu niemieckiego, w tym najnowszego dwusilnikowego myśliwca typu Messerschmitt Bf-110. W czasie walk we Francji Eugeniusz Nowakiewicz strącił 3 i 5/6 samolotów Luftwaffe, Stanisław Chałupa – 2 i 2/3, Jerzy Czerniak i Wacław Król po 2, Antoni Wczelik – 1 i 1/3, a Władysław Gnyś trzykrotnie po 1/3. W dodatku, te sukcesy Polacy

Ich narzędzie walki – samolot Hawker Hurricane Mk. I.
Fot. www.polishairforce.pl

odnieśli walcząc na sprzęcie gorszym niż miał do swojej dyspozycji przeciwnik.

Dywizjon 302. otrzymał na wyposażenie samoloty myśliwskie Hawker Hurricane Mk. I. Choć był trochę gorszy od niemieckiego Messerschmitta Bf-109 E, to w rękach polskich pilotów był bronią zabójczą.

Typowe marzenie polskich lotników: dopaść Niemca w powietrzu

Bitwa o Anglię zaczęła się dobrze dla Dywizjonu 302. 20 sierpnia lotnicy zestrzelili dwusilnikowy bombowiec Junkers Ju-88, a dzień później dwa kolejne, które jednak im zaliczono jako zestrzelenia prawdopodobne – samoloty przypuszczalnie wpadły do morza, ale nie było naocznych świadków uderzenia o wodę. Potem było jednak gorzej. Mimo, że Dywizjon 302. wszedł do walki dwa tygodnie wcześniej niż Dywizjon 303., to całość zaszczytów spłynęła na warszawiaków. Gdy piloci Dywizjonu 303. stawali się bożyszczami Anglii, odnosząc wielkie sukcesy w obronie Londynu, poznaniacy i krakowianie musieli zadowolić się rolą eskorty nad konwojami morskimi i – mimo obiecującego początku – nie napotykali przy tej okazji maszyn wroga.

Dopiero 15 września 1940 roku, gdy wystartowali do walki nad Londynem – jako ostatnia rezerwa RAF – pokazali na co ich stać. Zestrzelili wówczas 11 samolotów Luftwaffe na pewno i 7 prawdopodobnie. Trzy dni później było podobnie – zaliczyli 9 maszyn na pewno i 3 prawdopodobnie. 11 października Dywizjon 302. został przeniesiony na stałe w pobliże Londynu w miejsce wysłanego na odpoczynek Dywizjonu 303., ale... Niemcy zmienili taktykę i zaprzestali masowych dziennych nalotów.

Dywizjon 302. docenił legendarny dowódca brytyjskiego Dywizjonu 242. Squadron Leader (odpowiednik majora) Douglas Bader, który stacjonował razem z polskim dywizjonem na jednym lotnisku w Northolt. Był słynny z powodu osiągnięć lotniczych na przekór swojego inwalidztwa. W 1931 r. Bader stracił w wypadku lotniczym obie nogi, mimo to, nauczył się najpierw chodzić na protezach, następnie powrócił do latania, a po wybuchu wojny przyjęto go z powrotem do służby wojskowej. W czasie bitwy o Anglię zestrzelił 11 samolotów nieprzyjaciela i był wielkim autorytetem dla swoich podwładnych. Bader zapoznawszy się z lotnikami

z Poznania i Krakowa stwierdził: „Polacy byli rycerscy i pełni poświęcenia w niszczeniu nieprzyjaciół w powietrzu. Znać ich, walczyć i mieszkać z nimi było wielkim przywilejem”.

W bitwie o Anglię Dywizjon 302. ostatecznie zestrzelił 21.5 samolotów nieprzyjaciela na pewno i 15 prawdopodobnie, a krakowscy piloci mieli duży wkład w to osiągnięcie – zestrzelili 5 samolotów na pewno i 3 prawdopodobnie. Ppor. Edward Pilch zestrzelił na pewno dwa bombowce Dornier Do-17 i Junkersa Ju-88, ppor. Stanisław Chałupa zniszczył na pewno Dorniera Do-17 oraz prawdopodobnie dwa inne bombowce: Junkersa Ju-88 i Dorniera Do-215, ppor. Wacław Król zaliczył pewne zestrzelenie Messerschmitta Bf-109, a sierż. Eugeniusz Nowakiewicz zestrzelił prawdopodobnie bombowego Junkersa Ju-88.

308. Krakowski

W czasie, gdy lotnicy Dywizjonów 302. i 303. toczyli intensywne walki w obronie Wielkiej Brytanii, na lotnisku w Blackpool do walki szykował się 308. Dywizjon Myśliwski „Krakowski”, w którego szeregach znaleźli się inni lotnicy z dawnego 2. Pułku Lotniczego. Dywizjon wszedł do służby bojowej 1 grudnia 1940 r., ale tydzień wcześniej – 24 listopada – jeden z jego lotników plutonowy (w stopniu Sergeant RAF) Mieczysław Parafieński w trakcie lotu treningowego stracił koło Gloucester bombowiec Junkers Ju-88. Uczynił to w dodatku na oczach Wing Commandera (odpowiednik podpułkownika) Olivera z dowództwa 9. Grupy Myśliwskiej, który chciał naocznie przekonać się o postępach w szkoleniu czynionych przez krakowskich lotników. Kolejne dni chwały dla lotników związanych z krakowskimi Rakowicami miały dopiero nadejść, ale to już temat na odrębny artykuł.

Mateusz Drożdż
Członek Zarządu
Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Post scriptum...

Spośród wymienionych w artykule krakowskich lotników nie wszyscy dożyli końca wojny. 11 sierpnia 1940 r. zginął Antoni Ostowicz, 8 listopada – Wilhelm Kosarz, 20 lutego 1941 r. – Edward Pilch, 26 lutego – Mieczysław Parafieński, 9 sierpnia – Jerzy Czerniak, 14 kwietnia 1942 – Antoni Wczelik...
Fragment pomnika Lotników Polskich przy al. Jana Pawła II w Krakowie.
Fot. Mateusz Drożdż

Poznaj swoją Dzielnicę – spacer po Rakowicach

8 sierpnia został zorganizowany spacer pt. „Rakowice – pogrzebana wieś”. Poprowadził go Mateusz Niemiec z Muzeum Krakowa, kurator wystawy „Zwierzyniec zaprasza Rakowice”, prezentowanej od września 2017 r. do lutego 2018 r. w Domu Zwierzynieckim.

Rakowice są znane wszystkim mieszkańcom Krakowa, jednak miejsce to większości kojarzy się z cmentarzem Rakowickim i ul. Rakowicką. W rzeczywistości ta historyczna wieś nie ma nic wspólnego z nimi. Spacer rozpoczął się przy rondzie Młyńskim, gdzie znajdowało się centrum dawnych Rakowic. W pobliżu zlokalizowane były młyn i karczma, a na początku XX w. powstały szkoła powszechna i Klub Sportowy Rakowiczanka. Mieszkańcy wsi mieszkali wzdłuż obecnych ulic Pilotów, Sądawki i Mirosława Dzielskiego. Północne tereny wsi zajmowały pola uprawne, a południowe – łąki i pastwiska. Na jej obszarze znajdowały się liczne stawy i sadzawki.

Dwór królewski zlokalizowany był w miejscu gospodarowanym obecnie przez pijarów przy ul. Dzielskiego. Budynek był kryty gontem, a jego zdobienia wykonał Bartłomiej Berrecci, autor renesansowej rozbudowy Wawelu. Podczas oblężenia Krakowa przez wojska Maksymiliana Habsburga ważyły się tu losy Europy, a sam arcyksiążę mieszkał w dworze przez kilka dni. Po potopie szwedzkim folwark podupadł, po rozbiorach stał się własnością państwa austriackiego, w XIX w. został wydzierżawiony, a następnie – sprzedany prywatnym właścicielom.

Na początku XX w. folwark zakupili pijarzy, którzy szukali miejsca pod budowę swojej szkoły. Placówka była dość nowoczesna – posiadała m. in. pływalnię, kort tenisowy, strzelnicę i projektor filmowy. Istniejącą w majątku fabrykę cykorii przebudowano na kaplicę, w której pijarzy odprawiali nabożeństwa dla uczniów i Rakowiczank. Niestety przez większość XX w. działalność szkoły była utrudniona z powodu zajęcia jej terenu przez wojska austro-węgierskie podczas I wojny światowej, niemieckie w czasie II wojny światowej oraz radzieckie i polskie w okresie PRL-u. Dopiero od 1990 r. pijarzy nieprzerwanie prowadzą tu działalność edukacyjną. W 1948 r. utworzono parafię Najśw. Imienia Maryi w Rakowicach. Rozbudowa osiedli mieszkaniowych spowodowała konieczność erygowania w 1983 r. kolejnej parafii Matki Bożej Ostrobramskiej na terenie dawnego rakowickiego przysiółka Wieczysta.

Duże zmiany zaszły w Rakowicach wraz z pojawieniem się ufanów w XIX w. i lotników w XX w. Wówczas wzrosła

Spacerowicze po Rakowicach w rejonie dawnego dworu i folwarku.
Fot. Mateusz Drożdż

liczba mieszkańców wsi, nastąpiła jej rozbudowa, zaczął rozwijać się sektor handlu i usług, a na potrzeby wojska wybudowano dobrej jakości drogi. 8. Pułk Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego stacjonował tu do 1939 r. Lotnisko w Rakowicach powstało w 1912 r. na potrzeby armii austro-węgierskiej. W 1918 r. stało się ono pierwszym lotniskiem niepodległej Polski. Stacjonował tu 2. Pułk Lotniczy. W 1923 r. powstał tam krakowski port lotniczy. Likwidacja lotniska rozpoczęła się w 1953 r. i trwała 10 lat. Po jego zamknięciu utworzono tu Muzeum Lotnictwa. Obecnie lotnisko ma status lądowiska, z którego operacje lotnicze wykonywane są okazjonalnie. Korzystają z niego głównie śmigłowce policyjne i ratownicze. W koszarach rakowickich stacjonują wojska powietrznodesantowe.

W Rakowicach działały dwa kluby sportowe: Rakowiczanka, która zakończyła działalność w latach 60. XX w., oraz istniejąca od 1942 r. Wieczysta. Na terenie tego ostatniego w 1989 r. odbyła się pierwsza Parafiada zorganizowana przez pijara o. Józefa Jońca SP. W okresie II wojny światowej na boiskach obu klubów odbywały się nielegalne mecze piłki nożnej o mistrzostwo Krakowa.

Akcja „Bądź turystą w swoim mieście. Zwiedzaj Kraków! Poznaj swoją Dzielnicę!” organizowana jest przez Krakowskie Biuro Festiwalowe Wydział Turystyki Urzędu Miasta Krakowa oraz krakowskie Rady Dzielnic. W ramach niej organizowane są bezpłatne spacer i oprowadzania z przewodnikami po najciekawszych miejscach w poszczególnych Dzielnicach. Jest to wspaniała okazja do odkrywania bliskich miejsc i posłuchania opowieści z historii Krakowa. Radę Dzielnic w czasie spaceru reprezentowali dwaj radni: niżej podpisany Paweł Wójcik i Mateusz Drożdż.

Paweł Wójcik
Przewodniczący Komisji Promocji,
Informacji i Łączności z Mieszkańcami
Rady Dzielnic III Prądnik Czerwony

Bądź turystą... na cmentarzu Batowickim

Wakacje 2020 r. zapiszą się w historii jako okres, w którym pomimo panującej wciąż pandemii COVID-19, ludzie starali się prowadzić w miarę normalne życie. Po wiosennych utrudnieniach, gdy wiele osób – z obawy o swoje życie i zdrowie – ograniczyło do minimum swoje kontakty społeczne, wakacje były okresem odnowienia więzi międzyludzkich. Niestety, wiele dotychczasowych możliwości letniego wypoczynku okazało się ograniczone, a nawet niedostępne, ewentualnie uznane zostało przez urlopowiczów za zbyt ryzykowne. W związku z powyższym, szereg krakowian z radością powitało możliwości stworzone przez struktury magistrackie. Akcja „Bądź turystą w swoim mieście” to dziesiątki wydarzeń kulturalnych, a w szczególności spacerów.

Większość spotkań z kulturą Krakowa odbyło się w tradycyjnie odwiedzanych zakątkach Starego Miasta, a także centrum Podgórza, czy też Nowej Huty. Wyjątkowa na tym tle okazała się propozycja Rady i Zarządu Dzielnicy III Prądnik Czerwony. To tutaj właśnie znajduje się największa obecnie krakowska nekropolia. Na dwóch sąsiadujących ze sobą cmentarzach: parafialnym i komunalnym, pogrzebanych zostało wielu mieszkańców Dzielnicy, ale także osób z innych części miasta oraz jego najbliższych okolic. Oczywiście, pod względem tradycji i ilości sławnych postaci, nie może cmentarz Batowicki konkurować z Rakowickim, czy też Salwatorskim i Podgórskim, lecz także i tutaj możemy znaleźć ludzi wartych przypomnienia, szczególnie tych zasłużonych w kontekście historii najnowszej Krakowa. Nie brak tutaj tych, którzy w okresie powojennym walnie przyczynili się do rozwoju urbanistycznego oraz gospodarczego miasta i regionu. Tematyka tego dzielnicowego spaceru w ramach akcji „Bądź turystą w swoim mieście” skupiła się jednak na nieco wcześniejszych wydarzeniach historycznych.

W sobotę 22 sierpnia 2020 r. odbył się spacer po cmentarzu Batowickim śladami pochowanych tam żołnierzy Armii Krajowej. Spotkanie prowadził Artur Jachna, historyk zajmujący się patriotycznym wymiarem dziejów Małopolski, były pracownik m.in. krakowskiego Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila”. Tematyka obchodu związana była z opracowywanymi biogramami, które mają ukazać się drukiem w przygotowywanym przez władze dzielnicowe pionierskim wydawnictwie na temat życiorysów wybranych z pochowanych tu osób. Artur Jachna nie tylko wyszukał miejsca pochówku byłych żołnierzy Armii Krajowej, ale też opierając się na zdjęciach przygotował portrety wybranych osób, o których opowiadał zebranym. Wśród omawianych postaci znaleźli się m. in. żołnierze

Jedni z wielu żołnierzy AK, bohaterów wojennych i uczestników Powstania Warszawskiego, którzy znaleźli miejsce wiecznego spoczynku na cmentarzu Batowickim. Obok ich grobu znajduje się Artur Jachna.
Fot. Małgorzata Janiec

106. Dywizji Piechoty AK, operujący na północ od Krakowa – na Ziemi Miechowskiej, Proszowickiej i Pińczowskiej. Wielu z nich związało swoje dalsze życie z Krakowem, jak na przykład bracia Jerzy i Kazimierz Chećkowie. Podobną drogę przeszedł późniejszy docent AGH Kazimierz Mikuła. Inny pracownik naukowy tejże uczelni – późniejszy profesor – Władysław J. Dudek służył z kolei w Kierownictwie Dywersji AK Wieliczka, a następnie jako partyzant poszedł na pomoc walczącej Warszawie w szeregach Samodzielnego Batalionu Partyzanckiego AK „Skąta”.

Uczestnicy spaceru podeszli również pod groby braci Nalezińskich – Ludwika i Czesława, którzy kontynuowali działalność konspiracyjną w AK na Podkarpaciu jako członkowie Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, płacąc słąną cenę za drukowanie antykomunistycznej prasy. Na terenie Dzielnicy znalazł też miejsce wiecznego spoczynku jeden z kilkuset słynnych Cichociemnych – spadochroniarzy AK – Ludwik Fortuna. Wziął on udział w operacji „Ostra Brama” i jak wielu polskich oficerów został uwięziony przez Sowietów. Szczęśliwie ocalał i po kilku latach wrócił do Polski, by żyć i pracować w administracji. Niestety, podobnie jak inni omawiani na spacerze kombatancki II wojny światowej, spotykały go szykany w związku z przynależnością do niekomunistycznych formacji zbrojnych. Dobrze, że pamięć o patriotycznych czynach nie uleciała wraz z odejściem świadków historycznych wydarzeń i współcześnie mamy możliwość podziękować bohaterom minionego stulecia za walkę o wolną i niepodległą Polskę. W spacerze udział wzięło dwoje radnych Dzielnicy III: Małgorzata Janiec i Paweł Wójcik.

Artur Jachna

PATRONATY HONOROWE:
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
JACKA MAJCHROWSKIEGO
PRZEWODNICZĄCEGO RADY MIASTA KRAKOWA
DOMINIKA JAŚKOWCA
PREZESA TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW HISTORII
I ZABYTEKÓW KRAKOWA
JACKA PURCHLI

KONKURS PATRONI KRAKOWSKICH ULIC VIII EDYCJA

14.09-30.10.2020**PLASTYKA / FOTOGRAFIA / LAPBOOK***“Ten konkurs to niezwykła przygoda
i lekcja historii o mieście”*ULICA
T. TALOWSKIEGOULICA
O. BOZNAŃSKIEJULICA
M. KOPERNIKAULICA
K. SZYMANOWSKIEGOULICA
BOLESŁAWA CHROBREGOULICA
Z. STRYJEŃSKIEJULICA
F. CHOPINAULICA
ks. F. BLACHNICKIEGOULICA
M. KONOPNICKIEJULICA
A. ZELWEROWICZAULICA
J. BAJANAULICA
S. WYSPIAŃSKIEGO

Konkurs adresowany jest do uczniów szkół podstawowych, szkół średnich (kategoria prac fotograficznych), podopiecznych publicznych placówek wychowania pozaszkolnego oraz instytucji kultury zlokalizowanych na terenie całego Krakowa.

Szczegóły regulaminu dostępne są na stronach internetowych: www.dzielnica3.krakow.pl,
www.mdkna102.krakow.pl, www.biblioteka.krakow.pl, www.rm.krakow.pl

FOTO: MATEUSZ DROŹDŹ

ORGANIZATORZY:

WSPÓŁORGANIZATORZY:

